

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ และการดำรงชีวิตของคนในสังคมเป็นอย่างมาก ดังนั้น การเตรียมคนให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงจึงต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลาย และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น กล่าวคือนั้นความหลากหลายของระบบการจัดการและความหลากหลายในเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ขณะเดียวกันการจัดการระบบการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล และสังคม ให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ. : 2551 : 25) นอกจากนี้ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาให้สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข (ประเวศ วะสี. 2542 : 9 , กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 5)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีเนื้อหาอย่างหลากหลายซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเข้าใจถึงพัฒนาการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงต้องจัดการเรียนรู้ให้ทันต่อโลกของการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต สารศาสนา ศิลธรรม จริยธรรมให้แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเองและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ตรง พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 132)

การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมของชาวพุทธ ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่จะก่อให้เกิดคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด จัดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง สร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน เพื่อน แหล่งความรู้ และเน้นการมีส่วนร่วมทางสังคม เพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์และมีความสุข (ทีศนา แคมมณี. 2548 : 119)

แต่สภาพการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาโดยเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรมของโรงเรียนบ้านหนองแอก พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่มีความเข้าใจลึกซึ้งกับหลักธรรมดีพอ โรงเรียนขาดครูที่มีความรู้ทางศาสนาอย่างแท้จริง การสอนก็เป็นไปตามที่กล่าวไว้ในตำรา มุ่งการท่องจำมากกว่าการคิด ทำให้นักเรียนขาดทักษะการคิด โดยเฉพาะการคิดระดับสูง เห็นได้จากการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสอง จากผลการประเมินมาตรฐานทั้งหมด 14 มาตรฐาน พบว่ามาตรฐานด้านผู้เรียน มี 2 มาตรฐานที่มีผลการประเมินและค่าเฉลี่ยต่ำกว่ามาตรฐานอื่นๆ คือมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์และคิดไตร่ตรอง มีวิสัยทัศน์ผลการประเมินอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.49 และมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ผลการประเมินอยู่ในระดับดีเช่นกัน มีค่าเฉลี่ย 3.24 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2552 : 6) และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 คิดเป็นร้อยละ 73.71 (โรงเรียนบ้านหนองแอก. 2553 : 4) ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา คือ ร้อยละ 80 (โรงเรียนบ้านหนองแอก. 2553 : 7)

จากผลการประเมินสะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ของโรงเรียนบ้านหนองแอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ยังต้องมีการพัฒนาในมาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่ 5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนยังขาดการพัฒนาด้านการคิด และจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร แสดงให้เห็นว่า ครูจะต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

ให้เจริญถึงขีดสุด เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข นั่นคือครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือผู้กระตุ้นการเรียนรู้ (Facilitator) ครูต้องวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการสอนตามสภาพจริง (Authentic Learning) รวมทั้งการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Evaluation) (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543 : 61) ในการพัฒนาให้ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีคุณธรรม มีพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์ กระบวนการแก้ปัญหาและการตัดสินใจในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์คิดอย่างมีเหตุผล รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม การนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการเรียนรู้ โดยยึดหลักการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ผู้สอนจะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละประเภท (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ, 2547 : 155) นอกจากนี้ครูกับนักเรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครูควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการสอน จะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งเสริมการคิดในระดับสูง โดยการสอนให้ผู้เรียนรู้จักเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริงให้มากขึ้น และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เป็นแนวทางหนึ่งในหลาย ๆ แนวทางของการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นการพัฒนาสมองซีกซ้ายและซีกขวาที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และเน้นการพัฒนาสมองซีกซ้ายและซีกขวา เบอร์นิซ แมคคาร์ธี (Bernice McCarthy) เป็นนักการศึกษาที่ได้ทำการวิจัยพัฒนา 4 MAT Model (McCarthy, 1990 : 17) มาจากแนวคิดของเดวิด คอลบ์ (David Kolb) ซึ่งกล่าวว่า ผู้เรียนมีการเรียนรู้สองแบบ คือจากรูปร่างและนามธรรม จากนั้นนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียน 4 แบบ แมคคาร์ธียังได้ศึกษาถึงองค์ประกอบของสมองและรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กที่แตกต่างกัน สรุปเป็นแนวคิดหลักได้ 3 ด้านคือ ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน และด้านเทคนิคการสอน (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2544 : 77 – 82) และในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT ครูจะต้องเข้าใจการทำงานและความถนัดของสมองซีกซ้ายกับซีกขวาของมนุษย์ คือสมองซีกซ้ายจะถนัดในเรื่องรายละเอียด ภาษา ความจำ การจัดลำดับวิเคราะห์และเหตุผล สมองซีกขวาถนัดในการมองภาพรวมจินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก การเคลื่อนไหว มิติสัมพันธ์ ศิลปะ และสุนทรียภาพ โดยการจัดการเรียนรู้ที่ให้สมองได้ทำงานอย่างสมดุล (ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ และ ไพเราะ พุ่มมัน, 2543 : 7 – 11)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และรับผิดชอบการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงสนใจที่จะนำวิธีการเรียนรู้

แบบ 4 MAT มาใช้ในการสอนเรื่อง หลักกรรมนำชาวพุทธ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้สร้างประสบการณ์ที่มีความหมายเฉพาะตน วิเคราะห์ไตร่ตรองประสบการณ์นำไปสู่ความคิดรวบยอด ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ สร้างผลงานการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิเคราะห์ผลงานและนำไปใช้ให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันได้ เพื่อผู้เรียนจะได้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ เพราะผู้วิจัยคาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินความแตกต่างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรื่อง หลักกรรมนำชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการเรียนรู้แบบ 4 MAT กับการเรียนปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่อง หลักกรรมนำชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการเรียนรู้แบบ 4 MAT กับการเรียนปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบ 4 MAT จะมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนปกติ
2. นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนปกติ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3,549 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองแอก และโรงเรียนบ้านข่า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2554 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มทดลอง เป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแอก 1 ห้องเรียน จำนวน 14 คน และ กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านข่า 1 ห้องเรียน จำนวน 16 คน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมนำชาวพุทธ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 เรื่อง ดังนี้

3.1 พรหมวิหาร 4

3.2 ไตรสิกขา

3.3 พุทธคุณ 3

3.4 ทุจรีต 3 - สุจรีต 3

3.5 หลักกรรม

3.6 ศรัทธา 4

3.7 เบญจศีล - เบญจธรรม

4. ตัวแปร ที่ศึกษา มีดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ(Independent Variable) ได้แก่ วิธีการจัดการเรียนรู้ จำแนกเป็น

4.1.1 การเรียนรู้แบบ 4 MAT

4.1.2 การเรียนปกติ

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

4.2.1 ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

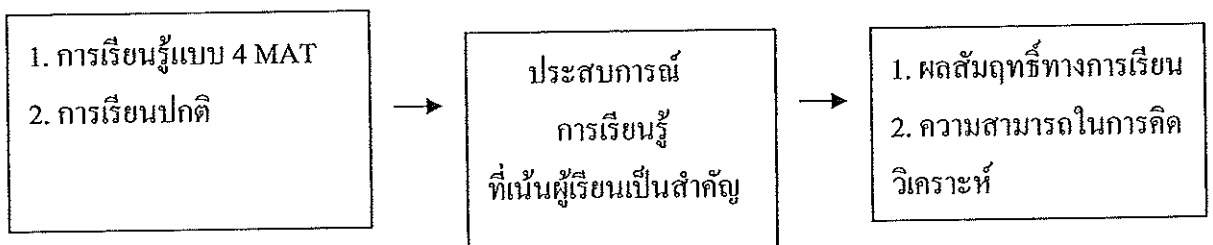
4.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.3 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการประเมินประสพการณ์การเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องหลักธรรมนำชาวพุทธ ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่ผู้เรียนได้สัมผัส ได้มีปฏิสัมพันธ์ หรือได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ แล้วทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เรื่อง หลักธรรมนำชาวพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2. ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ผ่านการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลาย โดยมุ่งให้ผู้เรียน ได้มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ซึ่งสามารถประเมินได้จาก พฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของผู้เรียน การกระตุ้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ความหลากหลายของกิจกรรมการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เรื่อง หลักธรรมนำชาวพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3. การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรื่อง หลักธรรมนำชาวพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนของผู้เรียนทั้ง 4 แบบ โดยผู้เรียนแต่ละคนจะมีความถนัดในแบบการเรียนแตกต่างกันไป ได้แก่แบบที่ 1 ผู้เรียนที่ถนัดใช้จินตนาการ แบบที่ 2 ผู้เรียนที่ถนัดใช้การวิเคราะห์แบบที่ 3 ผู้เรียนที่ถนัดใช้สามัญสำนึก แบบที่ 4 ผู้เรียนที่ยอมรับ การเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้รูปแบบ 4 MAT ยังได้คำนึงถึงความถนัดในการใช้สมองทั้งสองซีกของผู้เรียนจึงได้ผนวกเทคนิคการพัฒนาสมองซีกซ้ายซีกขวาเข้าในกิจกรรมการจัดการจัดการเรียนรู้ ทำให้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน
2. ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์
3. ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด
4. ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด
5. ขั้นลงมือปฏิบัติจากกรอบความคิดที่กำหนด
6. ขั้นสร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความเป็นตนเอง
7. ขั้นวิเคราะห์คุณค่าและการประยุกต์ใช้
8. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น

4. การเรียนปกติ หมายถึง การเรียนรู้เรื่องหลักธรรมนำชาวพุทธชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแอก โดยยึดแนวการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทายปัญหา การซักถาม การทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา

2. ชี้นสอนเป็นการดำเนินกิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ครู เสนอบทเรียนใหม่โดยการสนทนาซักถาม อภิปราย แล้วให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในใบความรู้ หนังสือเรียน แล้วทำแบบฝึกหัด ฯลฯ

3. ชี้นสรุปและวัดผลประเมินผลเป็นการสรุปเนื้อหาของบทเรียน โดยครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด

4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ได้แก่ใบความรู้ และใบงาน เป็นต้น

5. การวัดผลประเมินผล ประกอบด้วย วิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมิน

6. ผลการเรียนรู้ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องหลักธรรมนำชาวพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะความรู้ความสามารถของบุคคลที่มีการพัฒนาขึ้นหลังจากได้รับการเรียนการสอน การฝึกฝนและการอบรมจนประสบความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพต่าง ๆ ในเรื่องหลักธรรมนำชาวพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

8. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) หมายถึง การแยกส่วนย่อย ๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหาเรื่องต่าง ๆ ว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง มีจุดมุ่งหมายหรือความประสงค์สิ่งใด และส่วนย่อย ๆ ที่สำคัญนั้นแต่ละเหตุการณ์เกี่ยวพันกันอย่างไรบ้างและเกี่ยวพันกันโดยอาศัยหลักการใด ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่าอะไรสำคัญหรือจำเป็น หรือมีบทบาทมากที่สุดตัวไหนเป็นตัวเหตุตัวไหนเป็นตัวผล

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาว่าความสำคัญย่อย ๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นเกี่ยวพันกันอย่างไรสอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร

3. วิเคราะห์หลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างและระบบของวัตถุสิ่งของ เรื่องราวและการกระทำต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นอยู่ได้เนื่องด้วยอะไร โดยยึดอะไรเป็นหลักเป็นแกน มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยง ยึดถือหลักการใด มีเทคนิคอย่างไร หรือยึดคติใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหาร และคณะครูได้ทราบความแตกต่างของประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและผลการจัดการเรียนรู้ ระหว่างการเรียนรู้แบบ 4 MAT กับการเรียนปกติ เรื่องหลักธรรมนำชาวพุทธ
2. ข้อมูลจากงานวิจัยนี้ หัวหน้ากลุ่มสาระอื่น และคณะครูสามารถนำไปประยุกต์และปรับใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักเรียนในระดับต่าง ๆ ได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. นักเรียนเมื่อได้เรียนเกี่ยวกับหลักธรรมด้วยการเรียนรู้แบบ 4 MAT แล้ว จะมีความรู้ความเข้าใจและได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY